

بنام خداوند جان و خرد

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی دنا

بخش آموزش به بیمار

استفاده از اکسیژن در منزل

شناسنامه بروشور آموزشی

عنوان	استفاده از اکسیژن در منزل
تهیه کننده	دفتر آموزش به بیمار
تاریخ تهیه/به روز رسانی	بهار ۱۴۰۵
منبع/منابع	داخلی جراحی برونر و سودارث
ناظر کیفی	سوپروایزر ارتقاء سلامت
کد بروشور آموزشی	W-TP-065 R02

www.denahospital.com

شیراز، چهار راه ستارخان، کوی دنا، بیمارستان دنا

تلفن: ۰۷۹-۳۶۴۹۰۴۱۱ فاکس: ۰۳۳-۳۶۴۹۰۴۳۳

واحد پرستار پیگیر: داخلی ۲۶۳- ساعت ۸-۱۳

با اسکن لینک روبرو به بروشورهای

آموزشی دسترسی پیدا کنید.

۳. تراکیاستومی: در بیمارانی که به اکسیژن درمانی دائم و طولانی مدت نیاز دارند استفاده می شود. در این روش از طریق جراحی سوراخی به تراشه باز کرده و لوله ای را در آن قرار می دهند.

انواع تراکیاستومی:

تراکیاستومی نوع پلاستیکی (پی وی سی)

تراکیاستومی نوع فلزی

جهت تعویض یا شستشوی کانول داخل لوله

تراکیاستومی به روش زیر عمل نمایید:

دستان خود را بشویید.

دستکش تمیز بپوشید. و پانسمان آلوده را بردارید.

دستکش استریل بپوشید (بعضی از پزشکان روش تمیز را در منزل کافی می دانند).

زخم و صفحه لوله تراکیاستومی را به وسیله محلول نرمال سالین شستشو دهید. باید تمام ترشحات خشک شده خارج شوند کانول را خشک کرده و در محل خود قرار دهید. یا با یک کانول داخلی یک بار مصرف تعویض نمایید.

نوار تمیزی را از سوراخ های کانول خارجی عبور داده و در یک طرف کردن آن را ببندید نوار را آنقدر سفت کنید که ۲ انگشت به راحتی از زیر آن رد شود.

بعد از بستن نوار جدید نوار قبلی را بردارید.

یک گاز را بدون بریدن تا بزنید (زیرا تکه های نخ در لبه بریده شده ممکن است وارد ریه شوند) و زیر صفحه لوله تراکیاستومی قرار دهید.

اکسیژن یک دارو است. گران قیمت است و عوارض خطرناکی دارد. در برخی موارد جهت بهبود تنفس و با صلاحدید پزشک نیاز به استفاده از اکسیژن در منزل می‌باشد. پس تجویز، مقدار و چگونگی استفاده از آن باید توسط پزشک تعیین شود.

گاهی اکسیژن اضافه موجب مسمومیت می‌شود. که علائم آن: درد در زیر استخوان سینه، گرفتگی بینی، سرفه و تنگی نفس می‌باشد. که لازم است حتما مقدار اکسیژن طبق تجویز پزشک باشد.

گاهی کمبود اکسیژن باعث بروز سردرد شدید، گیجی، بی‌نظمی در تنفس، احساس عصبی شدن، سختی در تنفس، کبود شدن لب‌ها و ناخن‌ها می‌شود که در این صورت سریعاً به پزشک و یا پرستار خود اطلاع دهید.

کپسول اکسیژن:

اکسیژن را می‌توانید از طریق کپسول‌های مخصوص حمل اکسیژن که بصورت گاز یا مایع است دریافت کنید. در قسمت بالای کپسول اکسیژن وسیله‌ای به نام گیج وصل شده که میزان اکسیژن توسط آن تنظیم و هدایت می‌شود.

ظرفی که زیر گیج وصل شده است محتوی آب مقطر یا آب جوشیده سرد شده است که تا خط علامت گذاری شده باید در آن آب ریخته شود.

آب باعث مرطوب شدن اکسیژن می‌شود و از آسیب به مخاط بینی و دهان بیمار جلوگیری می‌کند.

هرچند روز یک بار ظرف محتوی آب مقطر را با مواد ضدعفونی و آب جرم‌گیری نمایید.
اگر عقربه گیج اکسیژن را باز کردید و زیر ۵ لیتر را نشان داد یعنی اکسیژن در کپسول نمی‌باشد و یا میزان اکسیژن کم است و باید دوباره پر شود.
میزان اکسیژن و نحوه کار با کپسول اکسیژن را از پزشک یا پرستار سوال فرمایید.

توجه: اکسیژن بالقوه آتش‌زا است

- ✓ در کنار کپسول اکسیژن الکل، اسپری، تبر، روغن، گازوئیل و بنزین قرار ندهید.
- ✓ از فندک، سیگار و ریش تراش در کنار کپسول اکسیژن استفاده نکنید.
- ✓ کپسول اکسیژن را کنار بخاری یا اتاق بسیار گرم قرار ندهید.
- ✓ مراقبت باشید کپسول اکسیژن زمین نیفتد و ضربه نخورد.
- ✓ با دست‌های چرب و روغنی به هیچ وجه به گیج اکسیژن دست نزنید. (حتی مواد دارای گلیسرین)
- ✓ امروزه محلول‌های الکلی نیز دارای گلیسرین هستند که به هیچ عنوان نباید در معرض کپسول اکسیژن قرار بگیرند.

روش های استفاده از اکسیژن در منزل:

۱. کانولای بینی: لوله‌ای است که دو اتصال کوچک برای گذاشتن در سوراخ‌های بینی دارد و سفید یا سبز است. حجم اکسیژن باید بین ۳ تا ۶ لیتر استفاده شود. در صورت استفاده از حجم بالاتر امکان آسیب به چشم و شبکیه چشم وجود دارد.

۲. ماسک اکسیژن: هنگامی که نیاز به غلظت کم تا متوسط اکسیژن باشد از کانولا بینی و ماسک استفاده می‌شود (حجم مصرفی ۶ تا ۱۰ لیتر)
لوله بینی و ماسک را ۲ بار در هفته با آب و صابون بشویید و خشک کنید.

از الکل جهت نظافت لوله بینی استفاده ننماید.
زمان گرفتن اکسیژن، بیمار احساس خشکی در دهان و بینی می‌کند. بنابراین چند بار در روز دهان و بینی بیمار را با آب شستشو دهید.

مراقبت باشید اگر لوله کانولا روی گوش شماست، قرمز نشود. کانولا و ماسک را هر ۲ تا ۴ هفته و نیز پس از سرماخوردگی‌ها، تعویض کنید.

